

Sprawozdanie ze spotkania
Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów
w dniu 18.03.2024 r.

Program spotkania w dniu 18 marca 2024r. przewidywał:

1. Sprawy organizacyjne.
2. Dyskusję i zaopiniowanie specjalizacji logopedycznych.
3. Dyskusję i zaopiniowanie projektu przepisów dotyczących prawa wykonywania zawodu logopedy.
4. Dyskusję i zaopiniowanie organizacji samorządu zawodowego logopedów.

Ad 1 – sprawy organizacyjne

Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia i omówienia sprawozdania Zespołu ds. logopedów zatrudnionych w placówkach edukacyjnych z dnia 13 marca 2024 roku, w którym znalazły się informacje na temat analizy propozycji dotyczących zapisu w ustawie czynności, jakie wykonuje logopeda oraz definicji wyrobu logopedycznego, opracowanych przez Zespół ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów. Zapisy zawarte w sprawozdaniu stały się podstawą długotrwałej dyskusji, w wyniku której sformułowano następujące wnioski:

1. Zespół ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów uznał, że nie będzie się ustosunkowywał do postawionych w sposób ogólny opinii. Jednocześnie sformułowano wnioski o przygotowanie przez Zespół ds. logopedów zatrudnionych w placówkach edukacyjnych propozycji konkretnych sformułowań w formie pisemnej (naniesionych na źródłowy dokument w trybie zmian) i przesłanie do zapoznania się. Zapisy te zostaną poddane głosowaniu na kolejnym spotkaniu w dniu 15 kwietnia 2024 r. Na tym etapie prac formuła pisemna została uznana za skuteczniejszą od form dyskusyjnych.
2. Zaistniała sytuacja wywołała także dyskusję uczestników spotkania dotyczącą zakresu kompetencyjnego poszczególnych grup oraz regulaminu procedowania prac w zespołach. Bardzo silnie podkreślono, że podstawą tworzenia zespołów był podział kompetencji. Do Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów powołano przedstawicieli ośrodków akademickich od wielu lat kształcących logopedów oraz tworzących programy studiów na wszystkich poziomach edukacji i we wszystkich dopuszczonych prawem

formach. W kompetencjach tej grupy znajduje się opracowanie podziału na specjalności i specjalizacje oraz sposobu ich nadawania. Zespół występuje z wnioskiem o opracowanie regulaminu dotyczącego rozstrzygnięcia kwestii spornych i procedowania dalszych prac poszczególnych zespołów.

Ad 2 - dyskusja i zaopiniowanie specjalizacji logopedycznych

Duży i jednoznaczny sprzeciw wywołała koncepcja podziału kolejnych etapów kształcenia logopedów na specjalności i specjalizacje. W obrębie specjalizacji istniałaby neurologopedia (ze świadectwem ukończenia studiów podyplomowych) i neurologopedia kliniczna (z dyplomem CMKP) oraz surdologopedia. Pozostałe ścieżki rozwoju zawodowego logopedów mogłyby funkcjonować jako specjalności uzyskiwane w toku szkoleń organizowanych przez samorząd zawodowy logopedów.

Członkowie Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów wyrazili jednoznaczny sprzeciw wobec takiego podziału, który nie oddaje charakteru logopedii jako współczesnej nauki obejmującej szeroki zakres problematyki zaburzeń mowy i języka i logopedy jako profesjonaliści o zróżnicowanych kompetencjach w obrębie wielu specjalizacji. Wielokrotnie na spotkaniach Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów podkreślana była konieczność uznania za równorzędne większej liczby specjalizacji obecnych w praktyce logopedycznej (poza neuro- i surdologopedią). Zaproponowana przez Zespół ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów lista specjalizacji pozwala wykazać w procesie starania się o nadanie logopedii statusu dziedziny/dyscypliny naukowej, jej zakresu merytorycznego oraz ścieżek rozwoju. Ponadto równoczesny podział na specjalizacje i specjalności może okazać się nieczytelny dla potencjalnych pacjentów lub – w wypadku osób nieletnich – ich prawnych opiekunów.

Podczas spotkania **przegłosowano jednogłośnie** zawartą poniżej listę specjalności (w kolejności alfabetycznej) oraz inne zapisy regulujące ten obszar:

1. Ustawa określa następujące specjalizacje logopedyczne i wynikające z nich tytuły:
 - a) specjalista gerontologopeda,
 - b) specjalista komunikacji alternatywnej i wspomagającej,
 - c) specjalista logopedii artystycznej i medialnej,

- d) specjalista neurologopeda,
- e) specjalista onkologopeda,
- f) specjalista surdologopeda,
- g) specjalista w zakresie emisji, higieny i rehabilitacji głosu,
- h) specjalista w zakresie jąkania i gielkotu,
- i) specjalista w zakresie komunikacji osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- j) specjalista w zakresie komunikacji osób z niepełnosprawnością wzrokową,
- k) specjalista w zakresie logopedii miofunkcjonalnej,
- l) specjalista wczesnej interwencji logopedycznej.

Osoby, które przed wejściem w życie ustawy ukończyły studia podyplomowe odpowiadające specjalizacjom wymienionym w punkcie 1, uzyskują specjalizację określoną w punkcie 1.

2. Dodanie nowej specjalizacji logopedycznej może nastąpić w drodze rozporządzenia.
3. Przepisy dotyczące specjalizacji stosuje się odpowiednio do specjalności.
4. Do czasu wejścia w życie niniejszej ustawy specjalizacje logopedyczne określone w ust. 1 były uzyskiwane w wyniku:
 - a) ukończenia studiów magisterskich w zakresie logopedii, którym towarzyszyła ścieżka specjalizacyjna/ specjalnościowa w zakresie którejś z ww. specjalności;
 - b) ukończenia studiów podyplomowych w zakresie którejś z ww. specjalności;
 - c) odbycia szkolenia specjalizacyjnego oraz złożenia egzaminu państwowego w Centrum Egzaminów Medycznych w zakresie neurologopedii i surdologopedii.
5. Prawo do posługiwania się tytułem specjalisty przysługuje osobie, która posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji specjalisty.
6. Po wejściu w życie niniejszej ustawy i wynikających z niej okresów przejściowych specjalizacje logopedyczne określone w ust. 1 mogą być uzyskiwane w wyniku ukończenia specjalizacyjnych studiów podyplomowych w zakresie którejś z ww. specjalności.
7. Po wejściu w życie niniejszej ustawy i wynikających z niej okresów przejściowych specjalizacje z gerontologopedii i oligofrenologopedii mogą realizować logopedzi mający specjalizacje z zakresu neurologopedii.
8. Podyplomowe kształcenie specjalizacyjne logopedów może być prowadzone przez uczelnie wyższe we współpracy z różnymi placówkami (w tym medycznymi) według ujednoczonych standardów i minimum programowego obowiązującego we wszystkich ośrodkach kształcenia.
9. Podyplomowe kształcenie specjalizacyjne logopedów może być organizowane przez ośrodki naukowe prowadzące studia dzienne na kierunku logopedia, które w ocenie parametrycznej dyscypliny uzyskały ocenę kategorię A, A+ lub B+ B. Warunkiem otwarcia studiów podyplomowych dających uprawnienia z zakresu specjalizacji ustalonej

w rozporządzeniu powinna być udokumentowana możliwość zapewniania studentom odbycia staży.

10. Specjalizacyjne studia podyplomowe muszą być ustrukturyzowane i podzielone na semestry. Organizacja zajęć w formie online możliwa jest tylko w uzasadnionych sytuacjach. Nie ma możliwości prowadzenia całości kształcenia w formie zdalnej.

Jednocześnie Zespół sformułował wspólne stanowisko dotyczące procesu kształcenia logopedów i planów kształcenia w ramach specjalizacji przez samorząd logopedów. Podkreślono zdecydowanie, że kształceniem logopedów w Polsce zajmują się uczelnie wyższe. Samorząd nie ma kompetencji w tym zakresie. Środowisko akademickie nie widzi możliwości przyznania/przekazania Samorządowi takich uprawnień. Zdobywanie tytułów w ramach specjalizacji powinno odbywać się na drodze ukończenia studiów podyplomowych według jasno sprecyzowanych standardów kształcenia oraz minimów programowych.

Tak sformułowany wniosek został poddany głosowaniu i **został przyjęty jednogłośnie.**

Ad 3 - dyskusja i zaopiniowanie projektu przepisów dotyczących prawa wykonywania zawodu logopedy

Podczas dyskusji dotyczącej prawa wykonywania zawodu logopedy uznano, że w ustawie powinien znaleźć się zapis wskazujący istniejące akty prawne jako podstawę uznawania prawa do wykonywania zawodu. Zagadnienie zgodziła się opracować pod względem formalnym Pani Grażyna Wiśniewska.

Wniosek został przyjęty jednogłośnie.

Ad 4 - Dyskusja i zaopiniowanie organizacji samorządu zawodowego logopedów

Dyskusję nad powyższym punktem przeniesiono na następne spotkanie.